

#MEDIJSKI KONZORCIJ OPTUŽIO IZRAELSKI NSO ZA ŠPIJUNIRANJE NOVINARA I DISIDENATA#

Prema istrazi koju je u nedjelju objavio konzorcij 17 međunarodnih medija, softver Pegasus, koji je izradila izraelska grupa NSO, omogućio je špijuniranje telefonskih mobitela najmanje 180 novinara, 600 političara, 85 aktivista za ljudska prava ili 65 šefova poduzeća.

Špijunski softver Pegasus, unesen u smartphone, prati poruke, fotografije, kontakte i čak prisluškuje razgovore vlasnika mobitela.

U istraživačkom konzorciju su dnevni listovi kao što su francuski Le Monde, britanski The Guardian i američki The Washington Post.

NSO je odavna optuživan da radi za autoritarne režime, no on tvrdi da je njegov softverski program razvijen u isključivom cilju praćenja kriminalaca i terorista.

Novinari istražitelji radili su na temelju popisa mreže Forbidden Stories, sa sjedištem u Francuskoj, te nevladine udruge Amnesty International i obuhvatili 50.000 telefonskih brojeva koje je NSO odabrao od 2016. radi potencijalnog praćenja.

Izraelska tvrtka NSO Group špijunirala je aktiviste, novinare i oporbene čelnike u svijetu softverskim programom, objavljeno je u istrazi kojom su potvrđene već dugo postojeće sumnje.

NSO prodaje špijunski software Pegasus koji, unesen u smartphone, prati poruke, fotografije, kontakte i prisluškuje telefonske pozive koje obavlja njegov vlasnik.

O tome se već pisalo 2016. zahvaljujući upozorenju koje je objavio disident iz Ujedinjenih Arapskih Emirata Ahmed Mansur.

NSO je odavna optuživan da radi za autoritarne režime, no on tvrdi da je njegov softverski program razvijen u isključivom cilju praćenja kriminalaca i terorista.

Istragu je u nedjelju objavio konzorcij 17 međunarodnih medija, među kojima su dnevni listovi kao što su francuski Le Monde, britanski The Guardian i američki The Washington Post.

Radili su na temelju popisa mreže Forbidden Stories, sa sjedištem u Francuskoj, te nevladine udruge Amnesty International te obuhvatili 50.000 telefonskih brojeva koje je NSO odabrao od 2016. radi potencijalnog praćenja.

Među tim brojevima je najmanje 180 novinara, 600 političara, 85 boraca za ljudska prava i 65 direktora poduzeća, pokazuje analiza koju je proveo konzorcij.

Na tom popisu je najbolji meksički novinar Cecilio Pineda Birto, ubijen nekoliko tjedana nakon što se pojavio u tom dokumentu.

Na popisu su i dopisnici više medija kao što su Wall Street Journal, CNN, France 24, Mediapart, El Pais ili francuska agencija France presse (AFP).

Francuski portal Mediapart podnio je tužbu u Parizu jer su "među deset tisuća brojeva koje su pratile marokanske tajne službe i mobiteli njegovih djelatnika, a to su Lénaïg Bredoux i Edwy Plenel (osnivač portala).

Otkriće ove špijunske afere povezano se s "represijom neovisnog novinarstva u Maroku", posebno protiv istraživačkog novinara Omara Radija koji je u zatvoru.

Amnesty International je još 2020. upozorio da se Pegasusom prisluškuje telefon Omara Radija.

Među praćenim imenima je i jedan šef države te premijeri dviju europskih zemalja i njihova će imena biti objavljena idućih dana.

Napadnuto 37 telefona

Novinari "Projekta Pegasus" sastali su se s nekima od ljudi kojima su bili praćeni te su dali 67 telefona na tehničku analizu u laboratorij Amnestyja.

Analiza je potvrdila povrede privatnosti 37 telefona, objavljeno je u nedjelju.

Dva od tih telefona pripadaju ženama bliskima saudijskom novinaru Jamal Khashoggi, ubijenom 2018. u konzulatu njegove zemlje u Istanbulu, navode analitičari.

Analiza se nadovezuje na studiju iz 2020. koju je proveo Citizen Lab sa sveučilišta u Torontu koji je potvrdio da je Pegasus prisutan u telefonima desetaka zaposlenika katarske medijske kuće Al-Jazeera.

WhatsApp je podnio tužbu 2019. protiv NSO-a kojom ga optužuje da je izradio tehnologiju kojom inficira smartfone stotinu novinara, boraca za ljudska prava i drugih članova civilnog društva u više zemalja, a među njima u Indiji.

Indijska vlada odbacila je 2019. optužbe oporbe koja joj je zamjerila da se koristila tim softwareom za špijuniraje svojih građana.

Sumnja na NSO, ali i još neke izraelske tvrtke

Grupa NSO, kao i dosad, "odlučno odbacuje lažne optužbe" iz istrage.

Istraga "vrvi pogrešnim pretpostavkama i nepotvrđenim teorijama koji se ne zasnivaju na činjenicama", piše NSO na svojoj stranici i navodi da će podnijeti tužbu.

NSO nije nimalo usamljen slučaj među izraelskim tvrtkama osumnjičenima da krše ljudska prava i prisluškuju uz mig izraelskog ministarstva obrne.

Software "DevilsTongue" tvrtke Saito Tech Ltd, poznatije kao Candiru, koristio se u praćenju

stotinjak političara, disidenata, novinara i aktivista, kazali su stručnjaci Microsofta i Citizen Laba.

Izraelske tvrtke kao što su NICE Systems i Verint osigurali su tehnologije tajnim policijama Uzbekistana i Kazahstana, te sigurnosnim snagama Kolumbije, ocijenila je 2016. nevladina udruga Privacy International.

Europski čelnici izrekli su u ponedjeljak prve osude nakon otkrića da je izraelska grupa NSO prodavala softverski program Pegasus za praćenje novinara, oporbenih političara, disidenata u svijetu, prenose novinske agencije.

Afera Pegasus, kako je nazvan softverski program za špijuniranje novinara, aktivista i oporbenih čelnika u svijetu "potpuno je neprihvatljiva", ako se dokaže da je postojala, ustvrdila je u ponedjeljak predsjednica Europske komisije Ursula von der Leyen.

"To se mora provjeriti", ali ako je istinito "potpuno je neprihvatljivo", rekla je ona novinarima u Pragu.

"Medijska sloboda središnja je vrijednost Europske unije", rekla je Von der Leyen u češkoj prijestolnici gdje je predstavila plan oporavka vrijedan 7 milijarda eura.

Špijuniranje je osudio i glasnogovornik francuske vlade Gabriel Attal kazavši da su otkrivene činjenice "krajnje šokantne" te "ako se dokaže da su istinite, to su krajnje ozbiljne" činjenice, rekao je za Francinfo.

U Francuskoj je portal neovisnih medija Mediapart podnio tužbu u Parizu jer su "među deset tisuća brojeva koje su pratile marokanske tajne službe i mobiteli njegovih djelatnika, a tužbu je najavio i satirički tjednik Okovani patak (Le Canard Enchaîné).

"Podnijet ćemo tužbu", rekao je Michel Gaillard, predsjednik uprave Okovanog patka.

Njemački novinarski savez zatražio je objašnjenja i kontramjere, javlja njemačka tiskovna agencija dpa u ponedjeljak.

Čelnik Njemačke novinarske udruge Frank Ueberall nazvao je to "neviđenim skandalom prisluškivanja", a predsjednica Njemačkog novinarskog saveza Monique Hofmann traži ograničenja na izvoz tehnologije za praćenje.

"Autoritarne države koriste se Pegasusom da ušutkaju glasove kritike i oporbe", upozorila je Hofmann.

Mađarska oporbena Demokratska koalicija (DK) zatražila je od vlade pismeni odgovor na izvještaj o tome da je špijunski softver Pegasus bio korišten u Mađarskoj kako bi se prikupljale informacije o oporbenim političarima i novinarima, prenosi u ponedjeljak mađarska agencija MTI.

"Želimo znati koga je vlada protuzakonito prisluškivala", rekla je Agnes Vadai iz DK-a. Dodala je da je softver na raspolaganju jedino vladama jer njegovu prodaju odobrava izraelsko

ministarstvo obrane.

Janos Halasz, zamjenik parlamentarnog odbora za sigurnost, kao izaslanik vladajuće stranke Fidesz, rekao je da su "izvješća o prisluškivanju objavljena u ljevičarskim medijima neutemeljena i cilj je posijati političke nemire".

Prema istrazi koju je u nedjelju objavio konzorcij 17 međunarodnih medija, softver Pegasus, koji je izradila izraelska grupa NSO, omogućio je špijuniranje telefonskih mobitela najmanje 180 novinara, 600 političara, 85 aktivista za ljudska prava ili 65 šefova poduzeća.

Špijunski softver Pegasus, unesen u smartphone, prati poruke, fotografije, kontakte i čak prisluškuje razgovore vlasnika mobitela.

U istraživačkom konzorciju su dnevni listovi kao što su francuski Le Monde, britanski The Guardian i američki The Washington Post.

NSO je odavna optuživan da radi za autoritarne režime, no on tvrdi da je njegov softverski program razvijen u isključivom cilju praćenja kriminalaca i terorista.

Novinari istražitelji radili su na temelju popisa mreže Forbidden Stories, sa sjedištem u Francuskoj, te nevladine udruge Amnesty International i obuhvatili 50.000 telefonskih brojeva koje je NSO odabrao od 2016. radi potencijalnog praćenja.

Izraelska tvrtka NSO Group špijunirala je aktiviste, novinare i oporbene čelnike u svijetu softerskim programom, objavljeno je u istrazi kojom su potvrđene već dugo postojeće sumnje.

NSO prodaje špijunski software Pegasus koji, unesen u smartphone, prati poruke, fotografije, kontakte i prisluškuje telefonske pozive koje obavlja njegov vlasnik.

O tome se već pisalo 2016. zahvaljujući upozorenju koje je objavio disident iz Ujedinjenih Arapskih Emirata Ahmed Mansur.

NSO je odavna optuživan da radi za autoritarne režime, no on tvrdi da je njegov softerski program razvijen u isključivom cilju praćenja kriminalaca i terorista.

Istragu je u nedjelju objavio konzorcij 17 međunarodnih medija, među kojima su dnevni listovi kao što su francuski Le Monde, britanski The Guardian i američki The Washington Post.

Radili su na temelju popisa mreže Forbidden Stories, sa sjedištem u Francuskoj, te nevladine udruge Amnesty International te obuhvatili 50.000 telefonskih brojeva koje je NSO odabrao od 2016. radi potencijalnog praćenja.

Među tim brojevima je najmanje 180 novinara, 600 političara, 85 boraca za ljudska prava i 65 direktora poduzeća, pokazuje analiza koju je proveo konzorcij.

Na tom popisu je najbolji meksički novinar Cecilio Pineda Birto, ubijen nekoliko tjedana nakon što se pojavio u tom dokumentu.

Na popisu su i dopisnici više medija kao što su Wall Street Journal, CNN, France 24, Mediapart, El Pais ili francuska agencija France presse (AFP).

Francuski portal Mediapart podnio je tužbu u Parizu jer su "među deset tisuća brojeva koje su pratile marokanske tajne službe i mobiteli njegovih djelatnika, a to su Lénaïg Bredoux i Edwy Plenel (osnivač portala).

Otkriće ove špijunske afere povezano se s "represijom neovisnog novinarstva u Maroku", posebno protiv istraživačkog novinara Omara Radija koji je u zatvoru.

Amnesty International je još 2020. upozorio da se Pegasusom prisluškuje telefon Omara Radija.

Među praćenim imenima je i jedan šef države te premijeri dviju europskih zemalja i njihova će imena biti objavljena idućih dana.

Napadnuto 37 telefona

Novinari "Projekta Pegasus" sastali su se s nekima od ljudi kojima su bili praćeni te su dali 67 telefona na tehničku analizu u laboratorij Amnestyja.

Analiza je potvrdila povrede privatnosti 37 telefona, objavljeno je u nedjelju.

Dva od tih telefona pripadaju ženama bliskima saudijskom novinaru Jamal Khashoggiu, ubijenom 2018. u konzulatu njegove zemlje u Istanbulu, navode analitičari.

Analiza se nadovezuje na studiju iz 2020. koju je proveo Citizen Lab sa sveučilišta u Torontu koji je potvrdio da je Pegasus prisutan u telefonima desetaka zaposlenika katarske medijske kuće Al-Jazeera.

WhatsApp je podnio tužbu 2019. protiv NSO-a kojom ga optužuje da je izradio tehnologiju kojom inficira smartfone stotinu novinara, boraca za ljudska prava i drugih članova civilnog društva u više zemalja, a među njima u Indiji.

Indijska vlada odbacila je 2019. optužbe oporbe koja joj je zamjerila da se koristila tim softwareom za špijuniraje svojih građana.

Sumnja na NSO, ali i još neke izraelske tvrtke

Grupa NSO, kao i dosad, "odlučno odbacuje lažne optužbe" iz istrage.

Istraga "vrvi pogrešnim pretpostavkama i nepotvrđenim teorijama koji se ne zasnivaju na činjenicama", piše NSO na svojoj stranici i navodi da će podnijeti tužbu.

NSO nije nimalo usamljen slučaj među izraelskim tvrtkama osumnjičenima da krše ljudska prava i prisluškuju uz mig izraelskog ministarstva obrne.

Software "DevilsTongue" tvrtke Saito Tech Ltd, poznatije kao Candiru, koristio se u praćenju

stotinjak političara, disidenata, novinara i aktivista, kazali su stručnjaci Microsofta i Citizen Laba.

Izraelske tvrtke kao što su NICE Systems i Verint osigurali su tehnologije tajnim policijama Uzbekistana i Kazahstana, te sigurnosnim snagama Kolumbije, ocijenila je 2016. nevladina udruga Privacy International. (Hina)

